

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 1ObdoK/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121206331
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hullová
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:5121206331.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne 1/ G. H., narodennej XX. J. XXXX, bytom XXX XX M. Q. U. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Veronikou Nozar Jakubíkovou, so sídlom Republiky 19, 010 01 Žilina a žalobkyne 2/ BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Veronika Doláková, PhD., s.r.o. so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 361 368, proti žalovanému H. H., narodenému XX. H. XXXX, bytom XXX XX Y. XXX, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Ul. 17. novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, o dovolaní žalobkyne 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoKR/36/2023-194 z 25. januára 2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný má proti žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 2Odi/1/2021-122 zo 7. júna 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 2Odi/1/2021-181 z 8. novembra 2023 žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobkyni 1/ a žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. O odvolaní žalobkyne 1/ proti rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 43CoKR/36/2023-194 z 25. januára 2024 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) tak, že výrokom I. rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil a výrokom II. žalovanému priznal proti žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 2Odi/1/2021-39 z 10. novembra 2021 spojil na spoločné konanie pod sp. zn. 2Odi/1/2021 konanie o žalobe žalobkyne 1/ (vedené pod sp. zn. 2Odi/1/2021) a konanie o žalobe žalobkyne 2/ (vedené pod sp. zn. 3Odi /1/2021), v ktorých sa žalobkyňa 1/ a žalobkyňa 2/ (ďalej aj „žalobkyne“) domáhali zrušenia oddĺženia žalovaného pre jeho nepoctivý zámer. Žalobkyňa 1/ svoju žalobu odôvodnila tým, že žalovaný bol platobným rozkazom Okresného súdu Čadca sp. zn. 16C/86/2018 (právoplatným a vykonateľným dňa 21. októbra 2019) zaviazaný zaplatiť jej sumu 26 483,45 eura spolu s príslušenstvom. Žalobkyňa 1/ podala návrh na vykonanie exekúcie, pričom exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 110Ex 683/2019 súdnym exekútorom JUDr. Petrom Matejoviem a zo mzdy žalovaného v čase od 13. marca 2020 do 21. novembra 2020 boli vykonané zrážky na istine vo výške 6 599,58 eura a na odmene súdneho exekútora 1325 eur. Ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného predstavovala pohľadávka žalobkyne 1/ sumu 28 959 eur plus úroky z omeškania, trovy konania a trovy exekúcie. Žalovaný sa viackrát vyjadril, že urobí všetko pre to, aby žalobkyni 1/ pohľadávku neuhradil, využil zákonnú možnosť a podal návrh

na vyhlásenie konkurzu. Takéto konanie žalovaného považovala žalobkyňa 1/ za vrcholne amorálne, vedené len s cieľom, aby jej nemusel zaplatiť pohľadávku. Žalovaný si účelovo bral pôžičky, aby sa vyhol zodpovednosti za nesplatené dlhy a aby si mohol užívať život podľa svojich predstáv. Žalovaný nemal pri oddĺžení poctivý zámer, úmyselne sa uviedol do platobnej neschopnosti, čím naplnil skutkovú podstatu uvedenú v § 166g ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“), ako aj skutkovú podstatu uvedenú v § 166g ods. 2 písm. a) ZKR. Žalovaný podaným návrhom na vyhlásenie konkurzu prekazil exekúciu vykonávanú pravidelnými zrážkami zo mzdy, ktorou formou bola žalobkyňa 1/ priebežne čiastočne finančne uspokojovaná a zneužil tým inštitút ZKR. Ak by žalovaný návrh na oddĺženie nepodal, tak žalobkyňa 1/, ako aj ďalší veritelia mohli byť časom uspokojení v celom rozsahu ďalšími zrážkami zo mzdy.

4. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne 1/ v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a keďže nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, tak na prejednanie odvolania žalobkyne 1/ nenariadil pojednávanie (§ 385 ods. 1 a contraio zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov - ďalej aj „CSP“). V zmysle § 383 CSP bol odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

5. Zo spisu odvolací súd zistil, že žalobkyne sa domáhali zrušenia oddĺženia žalovaného po tom, čo Okresný súd Žilina uznesením sp. zn. 3Odk/204/2020 z 5. januára 2021, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 6/2021 (deň vydania 12. januára 2021) vyhlásil konkurz na majetok žalovaného a oddĺžil žalovaného tak, že ho zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze na majetok žalovaného, a to v rozsahu, v akom nebudú v konkurze uspokojené. Žalobkyne nepoctivý zámer žalovaného zakladali na tom, že žalovaný sa úmyselne privedol do platobnej neschopnosti [§ 166g ods. 2 písm. e) ZKR], že žalovaný v čase podania návrhu nebol platobne neschopný [§ 166g ods. 2 písm. f) ZKR] a že žalovaný mal snahu poškodiť svojich veriteľov [§ 166g ods. 2 písm. h) ZKR], pričom zo správania žalovaného nemožno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoje dlhy v rámci svojich schopností a možností (§ 166g ods. 1 ZKR). Po preskúmaní veci odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie o zamietnutí žaloby vychádza aj zo správneho právneho posúdenia veci, pričom v konaní na súde prvej inštancie nezistil vady týkajúce sa procesných podmienok, resp. inú vadu konania a ani porušenie práva na spravodlivý proces. Skonštatoval vecnú správnosť výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie a len na zdôraznenie jeho správnosti a s poukazom na odvolacie námietky žalobkyne 1/ doplnil ďalšie dôvody, pričom sa zamerail len na tie argumenty a námietky, ktoré mali význam v konkrétnych okolnostiach predmetnej veci.

6. Žalobkyňa 1/ v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom posúdil predmetnú vec, nakoľko ak by zhodnotil príjem žalovaného, a teda jeho schopnosť uhrádzať záväzky, dospel by k záveru, že žalovaný by mohol splatiť všetky záväzky v celosti za niekoľko rokov. Záver o platobnej neschopnosti žalovaného nie je správny a je v rozpore so skutkovým stavom, keďže platobná schopnosť/neschopnosť sa musí posudzovať nie striktnie z čisto formálneho hľadiska naplnenia zákonných znakov platobnej neschopnosti dlžníka v zmysle § 3 ods. 2 ZKR. K tomuto odvolací súd uviedol, že ZKR v ustanovení § 166 a nasl. upravuje inštitút oddĺženia fyzických osôb, tzv. osobný bankrot. V dôsledku zmien prijatých zákonom č. 377/2016 Z. z. sa s účinnosťou od 1. marca 2017 môže domáhať oddĺženia konkurzom každý platobne neschopný dlžník, ktorý je fyzickou osobou, a to bez ohľadu na to, či má záväzky z podnikateľskej činnosti (§ 166 ods. 1 ZKR). V tejto súvislosti došlo aj k zmene ustanovenia § 3 ZKR definujúceho platobnú neschopnosť. S účinnosťou od 1. marca 2017 je v § 3 ods. 2 ZKR osobitne definovaná aj platobná neschopnosť fyzickej osoby, a to tak, že fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Pokiaľ ZKR má vlastnú definíciu platobnej neschopnosti dlžníka, ktorý je fyzickou osobou, a teda pokiaľ zákonodarca sa rozhodol platobnú neschopnosť fyzickej osoby osobitne normovať, potom z hľadiska naplnenia zákonných znakov a predpokladov platobnej neschopnosti sú súdy povinné túto normu aplikovať, t. j. podľa § 3 ods. 2 ZKR sú povinné vyhodnotiť za platobne neschopnú každú fyzickú osobu, ktorá nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, vyjadreným v odseku 31 jeho odôvodnenia, ktorý vo vzťahu k zákonným definíčným znakom a predpokladom platobnej neschopnosti fyzickej osoby už bol vyslovený aj v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“), a to v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/18/2022 z 31. januára 2023. V kontexte obsahového vymedzenia odvolacej argumentácie žalobkyne 1/ odvolací súd nemal dôvod odkloniť sa od tohto názoru.

7. Pri výklade zákonnej definície platobnej neschopnosti fyzickej osoby podporne súd prvej inštancie vychádzal aj z podstaty definície platobnej neschopnosti obsiahnutej v ustanovení § 1 vyhlášky č. 643/2005 Z. z., v ktorom ustanovení sa (v období rozhodovania o návrhu žalovaného na oddĺženie konkurzom) ustanovovali podrobnosti o spôsobe určenia platobnej neschopnosti a predĺženia. Súd prvej inštancie poukázal na to, že podstatou definície platobnej neschopnosti nie je to, či je dlžník schopný záväzok uhradiť v splátkach, ale to, či disponuje dostatkom finančného majetku, ktorým by celý záväzok mohol uhradiť, pričom tento postup a záver súdu prvej inštancie žalobkyňa v odvolaní neoznačila ako nesprávny. Odvolací súd uviedol, že s týmto názorom súdu prvej inštancie sa stotožňuje, pretože záver o platobnej schopnosti dlžníka musí byť založený na tom, či záväzky dlžníka v rozhodnom čase návrhu na vyhlásenie konkurzu sú kryté relevantným finančným majetkom, a nie na tom, či by dlžník záväzky v budúcnosti po častiach plnil. Preto, ak v konaní na súde prvej inštancie žalobkyňa 1/ ani len netvrdila existenciu takého finančného majetku žalovaného, ktorým by v rozhodnom čase boli kryté záväzky žalovaného po lehote splatnosti, ale platobnú schopnosť žalovaného opierala výlučne o možnosť žalovaného uhrádzať záväzky z príjmu čiastočne a postupne (na argumentácii ktorej zotrvala aj v odvolaní), odvolací súd považoval za správny a logický záver súdu prvej inštancie, že samotná výška príjmu žalovaného bola v prípade posúdenia platobnej schopnosti/neschopnosti irelevantná, pričom tento záver súdu prvej inštancie zodpovedá zákonnej definícii platobnej neschopnosti fyzickej osoby, ako aj rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít.

8. K námietke žalobkyne 1/ v odvolaní, že súd prvej inštancie sa vôbec nevenoval iným skutkovým okolnostiam, ktoré by mali rozhodný vplyv na posúdenie platobnej schopnosti žalovaného, a to koľkých veriteľov žalovaný mal a aké boli výšky ich pohľadávok ku dňu podania návrhu na vyhlásenie konkurzu, odvolací súd uviedol, že podľa § 166 ods. 1 ZKR právo domáhať sa zrušenia oddĺženia voči dlžníkovi má veriteľ, ktorý bol oddĺžením dotknutý. Keďže návrh podáva veriteľ proti dlžníkovi, konanie o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý záver je konaním sporovým, vedeným podľa Civilného sporového poriadku, v ktorom veriteľ vystupuje v procesnom postavení žalobcu a dlžník vystupuje v procesnom postavení žalovaného. Jedným zo základných princípov civilného sporového konania je povinnosť strán sporu označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť ich dôkazmi (článok 8 CSP). Keďže civilné sporové konanie sa riadi zásadou formálnej pravdy, súd je v konaní limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, ktoré sú podopreté relevantnými dôkazmi. Žalobkyňa 1/ v konaní na súde prvej inštancie neuviedla také dostatočné konkrétne a dôkazmi podopreté tvrdenia týkajúce sa veriteľov žalovaného a výšky ich pohľadávok, ktoré by súdu prvej inštancie umožnili, aby sa týmito tvrdeniami zaoberal. Pokiaľ žalobkyňa 1/ až v odvolaní poukázala na počet veriteľov žalovaného a predpokladanú výšku ich pohľadávok (odhliadnuc, že ide len o domnienky a dedukcie žalobkyne 1/, ktoré nie sú podopreté dôkazom, pričom zároveň tieto tvrdenia majú charakter novoty, na ktorej použitie v odvolaní neboli splnené zákonné podmienky podľa § 366 CSP), tak len pre úplnosť odvolací súd uviedol, že na predmetné tvrdenia žalobkyne 1/ poukázal v kontexte jej názoru, že žalovaný mohol v priebehu niekoľkých rokov splatiť všetky svoje pohľadávky. K tomuto odvolací súd uviedol, že záver o platobnej schopnosti dlžníka sa nezakladá na tom, či by dlžník záväzky v budúcnosti po častiach splnil, ale záver o platobnej schopnosti dlžníka musí byť založený na tom, či záväzky dlžníka v rozhodnom čase návrhu na vyhlásenie konkurzu sú kryté relevantným finančným majetkom. Pre predmetnú vec sú potom bez právneho významu domnienky a dedukcie žalobkyne 1/, že ak by súd prvej inštancie zhodnotil príjem žalovaného a výšku jeho záväzkov, dospel by k záveru, že žalovaný by mohol splatiť všetky jeho záväzky v celosti za niekoľko rokov.

9. Pokiaľ žalobkyňa 1/ v odvolaní uviedla, že platobnú neschopnosť si môže dlžník spôsobiť sám svojím možným podvodným konaním, čo sa pravdepodobne udialo aj v predmetnej veci, odvolací súd k tomu uviedol, že opäť ide len o domnienky žalobkyne 1/, ktoré nie sú konkretizované a nie sú podopreté žiadnym dôkazným prostriedkom. Odvolací súd posudzuje vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia výlučne podľa odvolacích dôvodov, ktoré uvedie a obsahovo vymedzí odvolateľ do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Názor, že za obsahové vymedzenie odvolania je vždy zodpovedný odvolateľ, bol vyslovený aj v rozhodovacej praxi NS SR (viď sp. zn. 10bdo/47/2022 z 19. októbra 2023), pričom v zmysle § 373 ods. 1 CSP platí, že nedostatočné obsahové vymedzenie odvolania nepredstavuje vadu, na odstránenie ktorej by mali súdy odvolateľa vyzývať. Nekonkretizované tvrdenia žalobkyne 1/ preto neboli spôsobilé, aby na ich základe odvolací súd mohol preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom odvolaciemu súdu zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku nevyplýva povinnosť, aby odvoláciu argumentáciu odvolateľa dotváral.

10. K tvrdeniu žalobkyne 1/ v odvolaní, že zámer žalovaného bol vopred jasný a žalovaný vo vzťahu k žalobkyni 1/ konal nemorálne a nepoctivo a že aj tieto skutkové okolnosti spoločne s ostatnými a s vykonaným dokazovaním smerujú k záveru o nepoctivom zámere žalovaného, odvolací súd uviedol, že tvrdenia o amorálnom, nepoctivom či nezodpovednom konaní a správaní žalovaného, nie sú postačujúce pre zrušenie jeho oddĺženia, pričom ak žalobkyňa 1/ mala za to, že tieto okolnosti spoločne s ostatnými a s vykonaným dokazovaním smerujú k záveru o nepoctivom zámere žalovaného, bolo žiadúce, aby tieto tvrdenia v odvolaní konkretizovala a nezostala len v rovine všeobecných tvrdení, bez zohľadnenia konkrétneho skutkového a právneho stavu veci. Opäť tak išlo o nedostatočné odvolacie tvrdenia žalobkyne 1/, na podklade ktorých odvolací súd nemohol rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Bez právnej relevancie bola aj odvolacia námietka žalobkyne 1/, že dôkazy, ktoré žalobkyne predložili a tvrdenia, ktoré produkovali, neboli zo strany súdu prvej inštancie náležite vyhodnotené, keďže žalobkyňa 1/ opäť nekonkretizovala a nešpecifikovala, ktoré konkrétne tvrdenia a dôkazy nemali byť súdom prvej inštancie náležite vyhodnotené.

12. K odvolacej námietke žalobkyne 1/, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o platobnej neschopnosti žalovaného žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil a poukázal len na zákonnú definíciu platobnej neschopnosti dlžníka s tým, že žalobkyne nepreukázali nepoctivý zámer, odvolací súd uviedol, že táto námietka nezodpovedá pravde, keďže súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nielenže poukázal na definíciu platobnej neschopnosti dlžníka, ale túto následne dostatočne a presvedčivo rozvinul a aplikoval aj v konkrétnych okolnostiach predmetnej veci a svoje zistenia a závery formuloval jasným a zrozumiteľným spôsobom, ktorým neuprel žalobkyni 1/ možnosť namietat v odvolaní konkrétne skutkové a právne argumenty.

13. Žalobkyňa 1/ v odvolaní vytýkala súdu prvej inštancie aj nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k dôvodu zrušenia oddĺženia podľa § 166g ods. 1 ZKR, keď mala za to, že toto zákonné ustanovenie „nehovori“ len o povinnosti dlžníka v prípade výhry či daru, pričom majetková situácia žalovaného sa po oddĺžení nijako nezmenila. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd upriamil pozornosť na to, že kritériá pre určenie, kedy dlžník pri oddĺžení poctivý zámer nemá, sú sústredené predovšetkým na správanie dlžníka pred podaním návrhu na oddĺženie a demonštratívne sú uvedené v § 166g ods. 2 ZKR. Zákonodarca však reflektuje aj na správanie dlžníka po podaní návrhu na oddĺženie, a to v ustanovení § 166g ods. 1 ZKR, v ktorom upravuje, kedy dlžník poctivý zámer má. Pokiaľ podľa § 166f ods. 1 ZKR veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia, ak preukáže, že dlžník nemal „pri“ oddĺžení poctivý zámer a pokiaľ ustanovenie § 166g ods. 1 ZKR upravuje, že dlžník má poctivý zámer, ak z jeho správania „po“ podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, nemôže sa veriteľ domáhať zrušenia oddĺženia, a teda odvodzovať nepoctivý zámer dlžníka len na tom skutkovom základe, že pri nezmenenej ekonomickej a majetkovej situácii oproti stavu pri oddĺžení, dlžník svoje nevymáhateľné dlhy neuhrádza. Zhodne so súdom prvej inštancie je preto toho názoru, že výklad prezentovaný žalobkyňou 1/ by išiel proti podstate inštitútu oddĺženia a ustanovenie § 166g ods. 1 ZKR je na posudzovanie poctivého zámeru dlžníka aplikovateľné len v prípadoch, ak sa ekonomická a majetková situácia dlžníka zmení nie nepatrným spôsobom a rozsahom, čo v predmetnej veci nebolo preukázané.

14. Pokiaľ žalobkyňa 1/ poukazovala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sp. zn. III. ÚS 570/2016 a v ňom vyslovený názor, že pri rozhodovaní o oddĺžení je hlavnou úlohou konajúceho súdu spravodlivo vyvažovať primárny účel oddĺženia a záujmy stále neuspokojených veriteľov, odvolací súd uviedol, že sudy tak môžu postupovať len v rozsahu, v akom si dotknutý veriteľ v konaní o zrušenie oddĺženia splní svoju povinnosť tvrdenia a na ňu nadväzujúcu dôkaznú povinnosť. Ak tvrdenia a dôkazy označené veriteľom neumožňujú dospieť k záveru, že veriteľ preukázal, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer, súd nemá inú možnosť, len žalobu zamietnuť a nemá iný právny rámec, na základe ktorého by mal záujmy veriteľa vyvažovať. K rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36Odi/4/2022 z 23. novembra 2022 (na ktorý poukazovala žalobkyňa 1/) odvolací súd uviedol, že rozhodnutia iných súdov prvej inštancie nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP a v konkrétnych okolnostiach súdnej veci toto rozhodnutie nespadálo ani pod rozhodnutia, ktorými by mali byť sudy viazané podľa § 193 CSP.

15. K tvrdeniu žalobkyne 1/ v odvolaní, že aj dlžník, ktorý disponuje finančnými prostriedkami na zaplatenie dlhov, sa môže rozhodnúť, že navodí stav platobnej neschopnosti a využije, či zneužije inštitút oddĺženia tým, že formálne splní zákonné podmienky stanovené v § 3 ods. 2 ZKR, odvolací súd uviedol, že dlžník nemá poctivý zámer aj vtedy, ak zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby mohol podať návrh, alebo aj vtedy, ak v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, avšak vždy je na veriteľovi, ktorý sa zrušenia oddĺženia domáha, aby takéto skutočnosti preukázal, teda aby o takomto správaní dlžníka alebo o takejto situácii uviedol konkrétne tvrdenia a podporil ich relevantnými dôkazmi.

16. K námietke žalobkyne 1/, že pohľad súdu prvej inštancie na podmienky prísnejšieho posúdenia žalovaného je veľmi zjednodušený, že záver súdu prvej inštancie nie je správny a že je v rozpore s vykonaným dokazovaním, odvolací súd uviedol, že opäť ide o nekonkretizovanú a nešpecifikovanú odvolaciu argumentáciu žalobkyne 1/. Táto v konaní na súde prvej inštancie navrhovala prihliadať na žalovaného prísnejšie na základe tvrdenia, že žalobkyňa 1/ je tá, ktorej pohľadávka bola judikovaná v októbri 2019, tesne pred podaním návrhu na oddĺženie, avšak ako práve táto okolnosť mala spĺňať zákonné predpoklady prísnejšieho prihliadania podľa § 166g ods. 3 ZKR, žalobkyňa 1/ už v konaní na súde prvej inštancie neuviedla. Pokiaľ potom žalobkyňa 1/ videla osobitné životné skúsenosti žalovaného v tom, že si vedel zaobstarať značnú sumu 25 000 eur bez vynaloženia pracovného úsilia, z ktorej sumy neminul ani jedno euro na účel, ktorý deklaroval pred súdmi, tak len pre úplnosť veci a odhliadnuc od toho, že išlo o novotu, odvolací súd uviedol, že opäť absentuje tvrdenie žalobkyne 1/, prečo a ako by práve tieto okolnosti mali spĺňať zákonné predpoklady prísnejšieho prihliadania na žalovaného pri posudzovaní poctivého zámeru.

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzavrel, že vzhľadom na obsahové vymedzenie odvolania žalobkyne 1/ nedospel k záveru, že by súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, alebo že by rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobkyňa 1/ v odvolaní vytykala súdu prvej inštancie aj nevykonanie dôkazov ňou navrhnutých na pojednávaní dňa 10. mája 2023 a mala za to, že na jej strane existovali objektívne okolnosti (úmrtie jej právneho zástupcu), ktoré boli súdu prvej inštancie prezentované na tomto pojednávaní. Odvolací súd poukázal na to, že pre civilné sporové konanie je charakteristické, že úspech v spore závisí od správnej a včasnej procesnej aktivity strany sporu, ktorú strana realizuje uplatňovaním prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktorými sú podľa § 149 CSP najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany podliehajú koncentrácii konania, a preto sú strany podľa § 153 ods. 1 CSP povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas, pričom tieto nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Zásada koncentrácie konania sa uplatňuje v dvoch podobách, a to ako koncentrácia zákonná, ktorá je pre súd a strany sporu obligatórna a ako koncentrácia sudcovská, ktorá je v diskrečnej právomoci súdu, kedy oneskorené uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany môže súd ospravedlniť v závislosti od konkrétnych objektívnych alebo subjektívnych okolností danej veci. Žalobkyňa 1/ síce konštatovala, že ďalšie prostriedky procesného útoku uplatnila až na pojednávaní dňa 10. mája 2023 z dôvodu úmrtia jej právneho zástupcu (advokáta), avšak okolnosť, že počas konania došlo k úmrtiu zástupcu strany sporu, sama o sebe nepredstavuje taký objektívny dôvod, pre ktorý by súd prvej inštancie sudcovskú koncentráciu konania nemohol uplatniť. Žalobkyňa 1/ totiž ani len netvrdila, že prostriedky procesného útoku uplatnené až na pojednávaní dňa 10. mája 2023 boli bezprostredne vyvolané ako reakcia na prostriedky procesnej obrany žalovaného, a teda že nešlo o prostriedky procesného útoku, ktoré mohli byť uplatnené už predošlým zástupcom žalobkyne 1/, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Súd prvej inštancie pritom rozhodnutie o nevykonaní dôkazov označených žalobkyňou 1/ na pojednávaní dňa 10. mája 2023 odôvodnil nielen aplikáciou sudcovskej koncentrácie konania, ale tiež tým, že išlo o dôkazy, ktoré by v spore potrebnú relevanciu neprinesli. Tieto závery súdu prvej inštancie žalobkyňa 1/ v odvolaní neoznačila ako nesprávne. Preto, ak by aj súd prvej inštancie nevykonanie dôkazov neodôvodňoval sudcovskou koncentráciou, ale len neúčelnosťou týchto dôkazov, bolo by to postačujúce pre záver súdu prvej inštancie, že dôkazy nevykoná. Odvolací súd na základe

uvedeného uzavrel, že nevykonaním dôkazov označených žalobkyňou 1/ na pojednávaní dňa 10. mája 2023 súd prvej inštancie neporušil jej procesné práva.

19. K odvolacej námietke žalobkyne 1/, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s návrhmi žalobkyne 2/ na doplnenie dokazovania, čím bolo porušené právo žalobkyne 2/ na spravodlivý proces, odvolací súd uviedol, že tým, že v zmysle § 166 ods. 1 vety druhej ZKR súdu prvej inštancie vznikla zákonná povinnosť spojiť na spoločné konanie návrhy (žaloby) žalobkyne 1/ a žalobkyne 2/, nedošlo medzi žalobkyňami k vzniku žiadneho takého predpokladaného procesného spoločenstva, ktoré by žalobkyňi 1/ umožňovalo v odvolaní uvádzať odvolacie dôvody a argumentáciu aj vo vzťahu k žalobkyňi 2/, ktorá odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie nepodala. Odvolací súd preto nevyhodnocoval ani ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobkyne 1/, ktorá sa vzťahovala k žalobkyňi 2/.

20. Žalobkyňa 1/ v odvolaní súdu prvej inštancie vytykala aj nedostatočné odôvodnenie jeho rozhodnutia, avšak v tejto časti odvolacej argumentácie poukazovala len na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít a odbornej praxe vo vzťahu k právu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Konkrétne dôvody a výhrady k nesprávosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, t. j. v čom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie absentuje, žalobkyňa 1/ v odvolacej argumentácii neuviedla a nešpecifikovala, a teda opäť z jej strany išlo o odvolaciu argumentáciu uvedenú bez súvislosti s konkrétnymi okolnosťami súdnej veci. Len pre úplnosť odvolací súd dodal, že z ustálenej judikatúry ÚS SR vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (II. ÚS 78/95) a tiež že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany konania a jej žalobe nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom (III. ÚS 19/2019). Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je nepreskúmateľné, spĺňa náležitosti odôvodnenia v zmysle § 220 CSP, pričom súd prvej inštancie sa dostatočne podrobne a presvedčivo vysporiadal s rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami a právnymi argumentmi, ktoré mali vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie dalo jednoznačnú a špecifickú odpoveď na argument, ktorý bol pre vec rozhodujúci, a to že žalobkyňa 1/ nepreukázala splnenie podmienok pre zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného, v dôsledku čoho súd prvej inštancie musel žalobu zamietnuť, pričom neuprel žalobkyňi 1/ možnosť namietať konkrétne skutkové alebo právne závery pri podaní odvolania ako riadneho opravného prostriedku.

21. Pokiaľ žalobkyňa 1/ podala odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu, t. j. aj proti závislému výroku II. o náhrade trov konania, avšak neuviedla žiadnu odvolaciu argumentáciu, prečo považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti za nesprávne, tak odvolaciemu súdu neumožnila prieskum napadnutého rozhodnutia v závislom výroku II. o trovách konania.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. vo veci samej, ako aj v závislom výroku II. o náhrade trov konania, je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle zásady úspechu v spore podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

23. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa 1/ (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP s návrhom, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalobkyňi 1/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

24. Dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodzovala explicitne z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP s poukazom na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená a ktorú špecifikovala nasledovne: Je možné konštatovať naplnenie nepoctivého zámeru dlžníka v prípade, ak z vykonaného dokazovania a skutkových tvrdení žalobcu v konaní o zrušení oddĺženia pre nepoctivý zámer vyplýva, že dlžník sa sám úmyselne priviedol do formálneho stavu platobnej neschopnosti, teda úmyselne konal tak, aby naplnil formálne znaky platobnej neschopnosti v zmysle ust. § 3 ods. 2 ZKR? Dovolateľka zároveň súdom oboch inštancií vytykala, že sa vôbec nezaoberali ňou tvrdenými skutkovými okolnosťami a ich „logickým prepojením“ a tiež, že jej znemožnili uskutočniť jej patriace procesné práva tým, že nevykonali dôkazy významné pre rozhodnutie vo veci a pre vyslovenie záveru o nepoctivom zámere žalovaného, čo je z

hľadiska obsahového možné subsumovať pod dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) v spojení s § 431 CSP.

25. Dovolateľka uviedla, že rozhodnutia súdov oboch inštancií považuje za nesprávne z nasledovných dôvodov:

A) súdy oboch inštancií nedostatočným, nesprávnym a právne nie relevantným spôsobom vyhodnotili platobnú neschopnosť žalovaného,

B) súdy oboch inštancií nedostatočným, nesprávnym a právne nie relevantným spôsobom vyhodnotili správanie sa žalovaného pred podaním a po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok,

C) súdy oboch inštancií nesprávne vyhodnotili skutkový stav a dospeli k nesprávnym skutkovým ako i právnym záverom.

26. Ad A) V rámci tohto dovolacieho dôvodu dovolateľka namietala, že súdy oboch inštancií založili svoje rozhodnutie o platobnej neschopnosti žalovaného len na splnení podmienok v zmysle § 3 ods. 2 ZKR a použitie nie relevantnej vyhlášky č. 643/2005 Z. z. a vôbec sa nezaoberali skutkovými tvrdeniami a ich logickým prepojením s tým, že splnenie týchto podmienok zapríčinil žalovaný svojím účelovým konaním a sám vyvolal stav formálnej platobnej neschopnosti, aj keď reálne platobne neschopný nebol v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok, ktorá skutočnosť vyplynula z vykonaného dokazovania - uskutočnených zrážok zo mzdy v rámci exekučného konania a dopytu na Sociálnu poisťovňu.

27. Z vykonaného dokazovania - podľa názoru dovolateľky - jednoznačne vyplynulo, že bolo v majetkovej situácii žalovaného čiastočne uspokojovať svoje záväzky, nakoľko z lustrácie zo Sociálnej poisťovne vyplynul pravidelný nie malý mesačný príjem žalovaného, na základe čoho nemožno vyvodit' záver, že by čiastočné plnenie bolo pre žalovaného nemožné. Práve naopak, žalovaný disponoval príjmom postačujúcim na úhradu jeho dlhov, pričom z vykonaného dokazovania vyplynuli len dve exekúcie, z toho jedna v prospech žalobkyne 1/ a druhá v prospech Profi Credit v hodnote 438,90 eura, na základe čoho je zrejme, že žalovaný by dlhy splatil v priebehu niekoľko rokov. Súd prvej inštancie odkazoval na vyhlášku č. 643/2005 Z. z., pri ktorej síce uviedol, že táto nereflektuje na novelu ZKR od 1. marca 2017, avšak aj tak ju aplikoval pri posúdení platobnej neschopnosti žalovaného. Aplikácia uvedenej vyhlášky nie je správna, keďže práve od novely ZKR neúmerne vzrástol počet oddĺžení a oddlžujú sa aj takí dlžníci, ktorí platobne neschopní nie sú, pretože síce naplnia znaky platobnej neschopnosti v zmysle § 3 ods. 2 ZKR (sú v omeškaní viac ako 180 dní a majú jedno exekučné konanie), ale splnenie týchto podmienok si sami privodili svojím účelovým konaním, aby mohli podať návrh na vyhlásenie konkurzu na ich majetok. Žalovaný svojím účelovým konaním zapríčinil, že sa voči nemu viedlo exekučné konanie, aby mohol podať návrh na vyhlásenie konkurzu, čo deklaroval aj žalobkyňa 1/. Práve týmto konaním a správaním sa pred podaním návrhu žalovaný úmyselne spôsobil splnenie podmienok na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok a naplnil jednu zo skutkových podstát nepoctivého zámeru v zmysle § 166g ods. 2 ZKR. Predmetnému konaniu žalovaného nemožno poskytnúť ochranu, pričom súdy oboch inštancií sa nevenovali správaniu žalovaného pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok napriek tomu, že konštatovali, že pri skúmaní poctivého zámeru dlžníka sa má skúmať ekonomická a majetková situácia dlžníka, ako i správanie sa dlžníka pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok. Súdy síce odkázali na zákonný postup, ale tento nedodržali, nakoľko neskúmali a nezohľadnili námietky žalobkyne 1/ ohľadom nemorálneho a úmyselného správania sa žalovaného pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok.

28. Súdy oboch inštancií poukázali na závery rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Obdo/18/2022, z ktorého však citovali len určitú časť odôvodnenia, pričom predmetné rozhodnutie nedáva odpoveď, kedy možno dlžníka považovať za platobne neschopného. Predmetné rozhodnutie NS SR je potrebné vykladať celistvo vo vzťahu k zodpovedaniu otázky platobnej schopnosti/neschopnosti dlžníka a jeho poctivého/nepoctivého zámeru. Je zrejme, že súdy oboch inštancií nesprávne vyhodnotili platobnú schopnosť žalovaného a nesprávne aplikovali vyhlášku č. 643/2005 Z. z., keďže táto nereflektuje na podstatnú novelu ZKR. Súdy oboch inštancií sa vôbec nezaoberali konkrétnymi skutkovými okolnosťami prejednávaneho sporu, teda aký bol vzťah medzi žalobkyňou 1/ a žalovaným, aké skutkové okolnosti sa medzi nimi stali s poukazom na vznik pohľadávky žalobkyne 1/ voči žalovanému a s poukazom na majetkovú situáciu žalovaného. Súdy prvej inštancie nepostupovali objektívne, keď neskúmali správanie sa žalovaného pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok a nevzali do úvahy skutkové okolnosti proklamované žalobkyňami, najmä sa nezaoberali tým, že žalovaný bol pred podaním

návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok riadne zamestnaný s nie malým mesačným príjmom, z ktorého mohol čiastočne uspokojiť pohľadávky svojich veriteľov. Žalovaný totiž v rámci exekučného konania v prospech žalobkyne 1/ dokázal mesačne uhrádzať sumy vo výške od 340 eur do 700 eur, priemerne okolo 500 eur až 600 eur. Ak by žalovaný mesačne uhrádzal sumu vo výške 400 eur, ktorá by sa rozpočítala medzi jeho veriteľov, tak by v priebehu siedmich rokov dokázal v celosti splatiť svoje záväzky, na základe čoho nemožno prijať záver o platobnej neschopnosti žalovaného. Je preto zrejmé, že žalovaný nebol platobne neschopný.

29. Dovolateľka tiež namietala, že súdy oboch inštancií síce konštatovali, že z jej strany nedošlo k preukázaniu tvrdení, avšak na strane druhej jej znemožnili uskutočňovať procesné práva v podobe nevykonania dôkazov významných pre rozhodnutie vo veci samej a rozhodných pre vyslovenie záveru o nepoctivom zámere žalovaného. Keďže súd prvej inštancie odňal žalobkyňu 1/ právo na doplnenie dokazovania, znemožnil jej preukázať nepoctivý zámer žalovaného, ktorý si požičal peniaze, tieto neminul na účel, na ktorý si ich vzal a zapríčinil, že žalobkyňa 1/ musela predať svoj byt, ktorým žalovanému ručila a následne žalovaný účelovo prestal splácať svoje záväzky, aby mohol podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Opätovne poukázala na rozhodnutia Okresného súdu Trnava sp. zn. 36Odi/4/2022 a Mestského súdu Bratislava III sp. zn. B1-31Odi/9/2022, z ktorých vyplýva, že predmetné súdy zhodnotili celkovú majetkovú situáciu dlžníka a preskúmali jeho správanie, teda dôkladne zisťovali jeho platobnú schopnosť. Súdy oboch inštancií v predmetnom spore takéto postup opomenuli a nespĺnili si svoju povinnosť riadne preskúmať skutkový stav.

30. Ad B) V tejto časti dovolania dovolateľka namietala, že súdy oboch inštancií zasiahli do jej procesných práv tým, že jej znemožnili vykonanie jej procesných práv a porušili jej právo na spravodlivý proces, keď vo vzťahu k žalobkyňu 1/ súd prvej inštancie uplatnil sudcovskú koncentráciu konania a neumožnil jej preukázať tvrdenia o nemorálnom a nepoctivom správaní sa žalovaného. Žalobkyňa 1/ chcela svojimi návrhmi na doplnenie dokazovania na pojednávaní konanom dňa 10. mája 2023 preukázať naplnenie skutkovej podstaty nepoctivého zámeru v zmysle § 166g ods. 2 písm. e) ZKR. Zákonná koncentrácia platí až do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania, preto strana sporu môže až do vydania tohto uznesenia predkladať svoje návrhy na doplnenie dokazovania a v prípade, ak súd nechce takémuto návrhu vyhovieť, musí svoje rozhodnutie o zamietnutí uvedeného dôkazu riadnym spôsobom odôvodniť. V danom prípade sa jednalo o vykonanie dôkazov, ktoré boli rozhodujúce pre posúdenie účelovosti a nepoctivosti zámeru žalovaného, teda rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej. Žalobkyňu 1/ tak bolo znemožnené, aby preukázala svoje tvrdenia o nepoctivom zámere žalovaného. Odvolací súd sa nezaoberal jej odvolacou námietkou na vyvrátenie skutkovej podstaty poctivého zámeru v zmysle § 166g ods. 1 ZKR zo strany žalovaného, ktorý neposkytol svojim veriteľom po oddĺžení žiadnu súčinnosť. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že majetková situácia žalovaného sa po oddĺžení nijako nezmenila. Práve na základe uvedenej skutočnosti bolo v majetkovej situácii žalovaného pokúsiť sa o úhradu jeho záväzkov a prejavíť úprimnú snahu o ich vyriešenie, a nie využiť „ľahšiu cestu“ zbavenia sa dlhov bez uspokojenia veriteľov. Žalovaný po oddĺžení neprejavil žiadnu snahu a ani sa o ňu nepokúsil napriek tomu, že jeho situácia nebola nepriaznivá a bolo v jeho životnej, ako i majetkovej situácii, čiastočne uspokojiť jeho veriteľov. Súdy oboch inštancií sa nesprávne vysporiadali aj s námietkou ohľadne nevykonania výsluchu žalovaného, ktorý navrhla žalobkyňa 2/ v podanej žalobe. Súd prvej inštancie sa mal týmto návrhom zaoberať a rozhodnúť o ňom, a nie konštatovať, že tento návrh uplatnila na pojednávaní žalobkyňa 1/ a vo vzťahu k nemu uplatniť sudcovskú koncentráciu konania.

31. Ad C) V ostatnej časti svojho dovolania dovolateľka namietala, že súdy oboch inštancií nesprávne vyhodnotili skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, keď nesprávne vyhodnotili žalobkyňami namietané skutočnosti, resp. k niektorým sa vyjadrili len stroho, bez náležitého zdôvodnenia, čo žalobkyňa 1/ namietala v odvolaní. Odvolací súd nesprávny a nezákonný postup súdu prvej inštancie nenapravil. Súdy oboch inštancií nesprávne vyhodnotili platobnú schopnosť/neschopnosť žalovaného, majetkovú situáciu žalovaného, vykonané dokazovanie, správanie sa žalovaného pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok, nesprávne aplikovali sudcovskú koncentráciu konania a neposúdili všetky skutkové tvrdenia.

32. K dovolaniu žalobkyne 1/ podal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

33. Žalovaný uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj s rozhodnutím odvolacieho súdu sp. zn. 43CoKR/36/2023 z 25. januára 2024 (nesprávne uviedol, že ide o Krajský súd v Žiline, avšak rozhodnutie odvolacieho súdu správne označil - pozn. dovolacieho súdu), ktoré považuje za zákonné a správne. Nie je daný žiadny dôvod na to, aby došlo k revízii rozhodnutí týchto súdov. Breno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno spočívalo na dovolateľke, ktorá tieto bremená neunesla. Nie je pravda, že by odôvodnenia rozhodnutí boli formalistické. Práve naopak, odôvodnenia rozhodnutí sú veľmi rozsiahle a dávajú odpovede na všetky základné otázky, ktoré vyvstali v súdnom konaní.

34. Žalobkyňa 1/ neunesla bremeno tvrdenia a ani dôkazné bremeno, pričom všetky jej tvrdenia, ktoré vznášala v konaní, či už pred súdom prvej inštancie alebo v rámci odvolacieho konania, niesli znaky hypotéz, úvah a domniek, ktoré neboli nikdy podložené relevantnými dôkazmi tak, ako to má na mysli CSP. V zmysle negatívnej teórie dôkazu nie je úlohou žalovaného, aby preukazoval neexistenciu tvrdení a skutočností, ktoré sú vyfabulované zo strany žalobkyne 1/. Všetky tvrdenia, ktoré žalobkyňa 1/ uvádzala, napríklad o amorálnosti a nepoctivosti, boli len v rovine jej tvrdení a nikdy neboli podložené reálnymi dôkazmi.

35. Pokiaľ ide o nepoctivý zámer, mal za to, že zo strany súdu prvej inštancie bol tento v rozhodnutí riadnym spôsobom zadefinovaný a bolo tiež uvedené, čo musí nastať, aby mohol byť preukázaný. Zo strany žalobkyne 1/ v tomto smere nebolo unesené bremeno tvrdenia a ani dôkazné bremeno. S touto otázkou sa vysporiadal aj odvolací súd, ktorý jednoznačným spôsobom uviedol, že námietka žalobkyne 1/ ohľadom nepoctivého zámeru nebola relevantná, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nielenže poukázal na definíciu platobnej neschopnosti dlžníka, ale túto následne dostatočne a presvedčivo rozvinul a aplikoval aj v konkrétnych okolnostiach súdnej veci a svoje zistenia a závery formuloval jasným a zrozumiteľným spôsobom, ktorý neuprel žalobkyni 1/ možnosť namietat' v odvolaní konkrétne skutkové a právne argumenty. Súd oboch inštancií sa náležitým spôsobom a veľmi podrobne vysporiadali so všetkými skutočnosťami, ktoré boli v konaní namietané.

36. K podanému dovolaniu sa vyjadrila aj žalobkyňa 2/, ktorá s ním v celom rozsahu súhlasila, nakoľko súdy oboch inštancií nesprávne a nezákonne rozhodli, nesprávne posúdili skutkový stav a nesprávne vyhodnotili vykonané dokazovanie. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia súdov oboch inštancií a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania sa najskôr zaoberal tým, či je dovolanie žalobkyne 1/ procesne prípustné.

38. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

39. Hoci dovolateľka prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala explicitne z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, z obsahu dovolania vyplýva, že ho podala aj podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keďže v dovolaní namietala, že súdy oboch inštancií sa nezaoberali ňou tvrdými skutkovými okolnosťami a ich „logickým prepojením“ a tiež, že jej znemožnili uskutočňovať jej patriace procesné práva tým, že nevykonali dôkazy významné pre rozhodnutie vo veci samej a pre vyslovenie záveru o nepoctivom zámere žalovaného, v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

40. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

41. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie

nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosiahla značnú, resp. výraznú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

42. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov (IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

43. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka primárne namieta nesprávnosť skutkových zistení súdov oboch inštancií (najmä nedostatočné zistenie skutkového stavu veci) a tiež nedostatočné vysporiadanie sa s jej argumentáciou, čo považuje za vady odôvodnenia rozhodnutia. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľka svoje dovolanie koncipovala ako „ďalšie odvolanie“, keď opätovne vznášala tie isté námietky ako v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, s ktorými sa však odvolací súd riadne vysporiadal v odôvodnení svojho pomerne obsiahleho rozhodnutia. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

44. Tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd sa nezaoberal podstatnými skutkovými okolnosťami v odvolaní, ktorým odôvodňovala svoj názor, že žalovaný nebol platobne neschopný, predstavuje námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, teda námietku existencie tzv. zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP. Podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd argumentáciou žalobkyne 1/ riadne zaoberal v odsekoch 42, 43 a 44 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a to aj s poukazom na závery súdu prvej inštancie, vyjadrené v odseku 31 odôvodnenia jeho rozhodnutia. Odvolací súd poukázal na to, že názor súdu prvej inštancie - k zákonným definičným znakom a predpokladom platobnej neschopnosti fyzickej osoby - už bol vyslovený aj v rozhodovacej praxi NS SR ako najvyššej súdnej autority, a to konkrétne v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/18/2022 z 31. januára 2023. Na podporu právneho názoru vysloveného v tomto rozhodnutí dovolací súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obdo/37/2022 zo 14. júna 2023 (publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 1/2024 pod poradovým číslom 13), ktorého právna veta znie nasledovne: Len samotná skutočnosť, že jeden zo záväzkov žalovaného bolo možné postupne vymôcť v exekúcii, neznamená, že žalovaný v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu nebol platobne neschopný. Judikát R 13/2024 vychádza z obdobných skutkových okolností a je založený na rovnakej interpretácii ustanovenia § 3 ods. 2 ZKR ako napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

45. Dovolací súd ďalej upriamuje pozornosť na to, že dovolateľkou namietaná nesprávnosť skutkových zistení súdov oboch inštancií nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považovaná za vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, pretože ak aj k takejto vade v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení strany. Dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 442 CSP, podľa ktorého je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdov prvej a druhej inštancie), keďže v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a odvolacej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. S poukazom na uvedené potom dovolacia námietka o nedostatočne zistenom skutkovom stave veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

46. Aj námietka dovolateľky, že súdy oboch inštancií nevykonali ňou navrhnuté dôkazy významné pre rozhodnutie vo veci samej, t. j. pre vyslovenie záveru o nepoctivom zámere žalovaného a týmto jej

znemožnili uskutočňovať jej patriace procesné práva, zodpovedá z obsahového hľadiska dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) v spojení s § 431 CSP, a nie dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Súd prvej inštancie mal žalobkyňu 1/ odňať právo na doplnenie dokazovania a týmto jej znemožniť preukázať nepoctivý zámer žalovaného, ktorý si požičal peniaze, tieto neminul na účel, na ktorý si ich vzal a zapríčinil to, že žalobkyňa 1/ musela predať svoj byt, ktorým žalovanému ručila a následne žalovaný účelovo prestal splácať svoje záväzky, aby mohol podať návrh na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok. Dovolateľka tvrdí, že na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 10. mája 2023 navrhovala dôkazy, ktorými chcela preukázať nemorálne a nepoctivé správanie sa žalovaného, t. j. naplnenie skutkovej podstaty nepoctivého zámeru v zmysle § 166g ods. 2 písm. e) ZKR. Súd prvej inštancie však uplatnil sudcovskú koncentráciu konania, hoci na jej uplatnenie neboli splnené zákonné podmienky, keďže podľa zákonnej koncentrácie konania môže strana sporu predkladať návrhy na doplnenie dokazovania až do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania a súd musí svoje prípadné rozhodnutie o zamietnutí dôkazného návrhu riadne odôvodniť. Porušenie práva na spravodlivý proces videla dovolateľka tiež v tom, že súdy oboch inštancií sa nedostatočne vysporiadali s námietkou ohľadom nevykonania výsluchu žalovaného (čiže výslovne nenamietala nevykonanie tohto dôkazu, ale skôr odôvodnenie, prečo nebol vykonaný), pričom poukázala na to, že výsluch žalovaného navrhla žalobkyňa 2/ už v podanej žalobe a súd prvej inštancie sa mal preto týmto návrhom zaoberať a rozhodnúť o ňom (t. j. zrejme rozhodnúť o nariadení výsluchu strany podľa § 195 CSP - pozn. dovolacieho súdu), a nie konštatovať, že tento návrh uplatnila žalobkyňa 1/ na pojednávaní a vo vzťahu k nemu uplatniť sudcovskú koncentráciu konania. Podľa názoru dovolateľky súdy oboch inštancií na jednej strane žalobkyňu 1/ vytkli, že svoje tvrdenia nekonkretizovala a nepreukázala, na strane druhej však uplatnením sudcovskej koncentrácie konania jej znemožnili preukázať ekonomickú a majetkovú situáciu žalovaného a jeho nemorálne a nepoctivé správanie sa pred podaním návrhu na oddĺženie.

47. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že na pojednávaní konanom dňa 10. mája 2023 (zápisnica je založená v spise na č. l. 109 a nasl.) súd prvej inštancie zamietol návrhy (novej) právnej zástupkyne žalobkyne 1/ na vykonanie dokazovania výsluchmi žalobkyne 1/ a žalovaného. Na rovnakom pojednávaní dal súd prvej inštancie pokyn, aby sa do spisu založili listinné dôkazy, ktoré predložila právna zástupkyňa žalobkyne 1/, a to odpor podaný vo veci sp. zn. 16C/56/2018 (OS Čadca), odpoveď na lustráciu v REGOB z 25. septembra 2018, výpis z facebookového účtu z 9. mája 2023, výpis z KN LV č. XXX a znalecký posudok č. 67/2019. Zároveň odpor a odpoveď na lustráciu v REGOB doručil tzv. krátkou cestou právnomu zástupcovi žalovaného, prítomnému na pojednávaní. Po záverečných prednesoch právnych zástupcov strán súd vyhlásil dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia rozsudku.

48. V odôvodnení rozsudku sa súd prvej inštancie v odseku 38 vyjadril k dôkazným návrhom, ktoré uplatnila právna zástupkyňa žalobkyne 1/ na pojednávaní dňa 10. mája 2023. Poukázal na sudcovskú koncentráciu konania podľa § 153 CSP, ktorej účelom je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi. Konštatoval, že nie je žiadateľné, aby strana predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytyčenie ďalšieho pojednávania. Zdôraznil, že procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana mohla vykonať skôr, ak by konala starostlivo. Ak neexistujú osobitné dôvody, platí, že predloženie dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné. Takéto osobitné dôvody, ktoré by ospravedlňovali oneskorené predloženie prostriedkov procesného útoku, neboli zo strany súdu prvej inštancie zistené (nešlo o právne zložitý spor, žalobkyňa 1/ bola zastúpená advokátom) a vykonanie navrhovaných dôkazov (podľa názoru súdu prvej inštancie) ani nebolo odôvodnené tak, aby ich vykonanie bolo potrebné, resp. relevantné pre rozhodnutie veci samej a k už uvedeným skutkovým tvrdeniam bolo nadbytočné. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie zamietol návrh na výsluch žalobkyne 1/ a žalovaného. V odseku 39 odôvodnenia rozhodnutia sa súd prvej inštancie následne podrobnejšie vyjadril k listinným dôkazom, ktoré právna zástupkyňa žalobkyne 1/ predložila na pojednávaní dňa 10. mája 2023. Konštatoval, že z takto predložených listinných dôkazov nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by súd mohol vyvodiť záver, že žalovaný konal v úmysle poškodiť veriteľa, či ukrátiť ostatných veriteľov, prípadne, že sa sám priviedol do stavu, aby bol povinný podať návrh na oddĺženie. Podľa názoru súdu boli tvrdenia žalobkyne 1/ neurčité, založené len na predpokladoch a domnienkach a relevantným spôsobom nepreukazovali nepoctivé správanie sa žalovaného. Nevykonanie dôkazov navrhnutých na pojednávaní dňa 10. mája 2023 mohla žalobkyňa 1/ následne namietat aj v podanom odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorú možnosť aj využila. Konkrétne v bode V. odvolania poukázala na to, že z dôvodu úmrtia svojho predchádzajúceho

právneho zástupcu nemohla dôkazné návrhy predložiť skôr, resp. nemohla konať aktívne, pretože je laik a len s vynaložením veľkej snahy sa jej podarilo zabezpečiť si nového právneho zástupcu, aby nezmarila úvodné pojednávanie vo veci. Poukázala ďalej na to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s dôkaznými návrhmi žalobkyne 2/, čím porušil jej právo na spravodlivý proces a namietala aj to, že súd prvej inštancie nevyhovel v celom rozsahu návrhu žalobkyne 2/ na doplnenie dokazovania dopytom na Sociálnu poisťovňu, keď si nevyžiadal informácie o príjme, resp. vymeriavacom základe žalovaného za obdobie pol roka po oddlžení. K uvedenému dovolací súd poukazuje na to, že odvolací súd sa s týmito námietkami žalobkyne 1/ vysporiadal v odsekoch 58 až 60 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, kde (o. i.) uviedol, že úmrtie právneho zástupcu strany v priebehu konania samé o sebe nepredstavuje taký objektívny dôvod, pre ktorý by súd prvej inštancie nemohol uplatniť sudcovskú koncentráciu konania. Zároveň poukázal na to, že odvolateľka ani len netvrdila, že prostriedky procesného útoku, uplatnené až na pojednávaní dňa 10. mája 2023, boli bezprostredne vyvolané ako reakcia na prostriedky procesnej obrany žalovaného, a teda že nešlo o prostriedky procesného útoku, ktoré mohli byť uplatnené už predošlým právnym zástupcom žalobkyne 1/, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Zdôraznil, že súd prvej inštancie nevykonanie navrhovaných dôkazov odôvodnil nielen sudcovskou koncentráciou konania, ale tiež tým, že išlo o dôkazy, ktoré by v spore potrebnú relevanciu nepriniesli, pričom žalobkyňa 1/ tieto závery súdu prvej inštancie v odvolaní neoznačila ako nesprávne. Preto, aj keby súd prvej inštancie nevykonanie dôkazov neodôvodňoval sudcovskou koncentráciou konania, ale len neúčelnosťou - podľa názoru odvolacieho súdu - by to postačovalo pre záver súdu, že dôkazy nevykoná. Na základe uvedeného odvolací súd uzavrel, že nevykonaním týchto dôkazov na pojednávaní dňa 10. mája 2023 súd prvej inštancie neporušil procesné práva žalobkyne 1/. V odseku 60 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd vysporiadal s námietkou žalobkyne 1/, že súd prvej inštancie sa nezaoberal dôkaznými návrhmi žalobkyne 2/, čím malo byť porušené právo žalobkyne 2/ na spravodlivý proces, keď uviedol, že tým, že podľa § 166 ods. 1 vety druhej ZKR bol súd prvej inštancie povinný spojiť na spoločné konanie žaloby žalobkyne 1/ a žalobkyne 2/, nedošlo medzi žalobkyňami k vzniku takého procesného spoločenstva, ktoré by žalobkyňi 1/ umožnilo uvádzať odvolacie dôvody a argumentáciu aj vo vzťahu k žalobkyňi 2/. Podľa názoru dovolacieho súdu nevykonanie dôkazov, ktoré navrhla právna zástupkyňa žalobkyne 1/ na pojednávaní dňa 10. mája 2023, bolo súdmi oboch inštancií dostatočne odôvodnené, pričom z tohto odôvodnenia je zrejmé, že navrhované listinné dôkazy súd prvej inštancie neodmietol len z dôvodu uplatnenia sudcovskej koncentrácie konania, ale aj preto, že z nich nevyplývali konkrétne skutočnosti relevantné pre rozhodnutie danej veci. Preto argumentácia dovolateľky, že tieto listinné dôkazy mohli byť vykonané (prečítaním) priamo na pojednávaní, na ktorom boli predložené, t. j. bez potreby odročiť pojednávanie (čím dovolateľka odôvodňovala nemožnosť uplatnenia sudcovskej koncentrácie konania), je nedôvodná.

49. Pre úplnosť dovolací súd k dovolacej námietke o nedostatočne vykonanom dokazovaní, resp. jeho nedoplnení dôkazmi navrhnutými žalobkyňou 1/ uvádza, že strany sporu majú v civilnom sporovom konaní právo označiť alebo predložiť dôkazy na preukázanie ich tvrdení, avšak súd rozhoduje o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). Civilný sporový poriadok upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov v ustanovení § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorej dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. V civilnom sporovom konaní je súd povinný zvážiť, ktoré dôkazy je povinný vykonať, pričom dôvodnosť návrhov strán na doplnenie dokazovania posudzuje so zreteľom na to, či a v akom rozsahu je potrebné doplniť doterajší stav dokazovania. Nevykonanie dôkazu, navrhnutého stranou sporu na zistenie skutkového stavu veci, nemožno považovať za postup, ktorým by súd strane sporu odňal možnosť konať pred súdom (R 6/2000). Platí to aj o takom dôkaze, ktorý strana sporu zo svojho subjektívneho pohľadu považuje za dôležitý. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne na posúdenie súdu, a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Ak teda v priebehu civilného sporového konania súd nevykoná všetky navrhnuté dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, pretože to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strana sporu mohla uplatniť, avšak v dôsledku procesného postupu súdu z nich bola vylúčená (R 37/1993, R 125/1999, 1Cdo/41/2017, 3Cdo/26/2017, 3Obdo/46/2019). Dovolací súd tiež poukazuje na to, že pokiaľ dovolateľka namietala, že z dôvodu úmrtia svojho predchádzajúceho právneho zástupcu nemohla dôkazné návrhy predložiť skôr, t. j. pred konaním pojednávania dňa 10. mája 2023, tak v zmysle ustanovenia § 183 ods. 1 CSP mohla pred pojednávaním požiadať súd prvej inštancie o odročenie pojednávania z dôvodu existencie vážneho dôvodu, ktorý bola povinná súdu preukázať. Žalobkyňa 1/, resp. jej (nová) právna zástupkyňa takúto zákonnú možnosť nevyužili a pojednávania dňa 10. mája 2023 na súde prvej inštancie sa zúčastnili.

50. Aby došlo k porušeniu práva strany sporu na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, musí ísť o prípad, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu došlo k porušeniu procesných práv strany, pričom miera porušenia týchto procesných práv nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V posudzovanom prípade dovolací súd nezistil žiadnu vadu zmätočnosti, resp. taký procesný postup súdov nižšej inštancie, ktorý by bol v rozpore s CSP a jeho následkom by bolo závažné porušenie procesného práva žalobkyne 1/, ktoré by v dôsledku svojej intenzity a relevantnosti znamenalo porušenie jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. S poukazom na uvedené nie je daná prípustnosť dovolania žalobkyne 1/ podľa § 420 písm. f) CSP.

51. Dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Touto právnou otázkou je otázka či je možné konštatovať naplnenie nepoctivého zámeru dlžníka v prípade, ak z vykonaného dokazovania a skutkových tvrdení žalobcu v konaní o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer vyplýva, že dlžník sa sám úmyselne priviedol do formálneho stavu platobnej neschopnosti, teda úmyselne konal tak, aby naplnil formálne znaky platobnej neschopnosti v zmysle ust. § 3 ods. 2 ZKR. Dovolateľka súdom oboch inštancií vytýkala, že:

A) nedostatočným, nesprávnym a právne nerelevantným spôsobom vyhodnotili platobnú neschopnosť žalovaného,

B) nedostatočným, nesprávnym a právne nie relevantným spôsobom vyhodnotili správanie sa žalovaného pred podaním a po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok,

C) nesprávne vyhodnotili skutkový stav a dospeli k nesprávnym skutkovým ako i právnym záverom.

52. Podľa názoru odvolacieho súdu dovolateľka pod „hlavičkou“ nesprávneho právneho posúdenia veci v skutočnosti spochybňuje skutkové zistenia súdov oboch inštancií. Odôvodnenie týchto tzv. dovolacích dôvodov (písm. A až C) dovolateľkou nezodpovedá zákonnej úprave dovolacích dôvodov (§ 432 CSP). V prípade, ak je prípustnosť dovolania vyvodzovaná z ustanovenia § 421 CSP, je dovolateľka v zmysle § 432 CSP povinná namietat', že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a takto uplatnený dovolací dôvod vymedziť tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré považuje za nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (čo logicky predpokladá uviesť, ako mala byť vec posúdená správne). Dovolateľka však kombinuje námietky týkajúce sa skutkových zistení súdov oboch inštancií (najmä nedostatočné zistenie skutkového stavu veci) s námietkami nedostatočného vysporiadania sa s jej argumentáciou (vady odôvodnenia) a čiastočne namieta aj nesprávne právne posúdenie veci (napr. nesprávnu aplikáciu vyhlášky č. 643/2005 Z. z.), avšak robí tak spôsobom, že nie je zrejmé, akú právnú otázku, resp. otázky by mal dovolací súd riešiť. Dovolateľka svoje dovolanie koncipovala ako „ďalšie odvolanie“, keď aj vo vzťahu k ňou tvrdenému nesprávne právne posúdeniu veci uplatňovala tie isté námietky ako v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, s námietkami ktorými sa odvolací súd zaoberal a vo svojom odôvodnení aj náležite vysporiadal. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľkou. Pokiaľ dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v danom prípade závisí od toho, ako dovolateľka sama vysvetlila, konkretizovala a náležite doložila, že je daný dôvod prípustnosti dovolania, v danom prípade konkrétne v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Pokiaľ dovolateľka založila prípustnosť dovolania na ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) CSP, je jej povinnosťou vymedziť relevantnú právnú otázku, uviesť ako ju riešil odvolací súd a zároveň uviesť, ako mala byť táto otázka riešená správne (3Cdo/146/2017).

53. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, avšak nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

54. Vo vzťahu k dovolateľkou vymedzenej právnej otázke dovolací súd poukazuje na odsek 46 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom sa odvolací súd vysporiadal s argumentáciou žalobkyne

1/ v odvolaní, že platobnú neschopnosť si môže dlžník spôsobiť sám svojím možným podvodným konaním, čo sa pravdepodobne udialo aj v súdnej veci. K tomu odvolací súd poznamenal, že ide len o domnienky žalobkyne 1/, ktoré nie sú konkretizované a podopreté žiadnym dôkazným prostriedkom. Dovolateľkou špecifikovanú otázku dovolací súd nemôže riešiť, pretože nejde o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na ktorej riešení založil napadnuté rozhodnutie. Podľa názoru odvolacieho súdu totiž žalobkyňa 1/ svoje tvrdenie, že žalovaný sa sám úmyselne priviedol do stavu platobnej neschopnosti, nijako bližšie nekonkretizovala (neuviedla, akým konkrétnym správaním žalovaného sa tak malo stať) a na preukázanie tohto svojho (nekonkrétneho) tvrdenia nenavrhol vykonať žiadny dôkaz. K dovolateľkou vymedzenej právnej otázke preto dovolací súd uzaviera, že v konkrétnom posudzovanom prípade z vykonaného dokazovania na súde prvej inštancie nevyplýva záver, že by sa žalovaný ako dlžník sám úmyselne priviedol do formálneho stavu platobnej neschopnosti, teda úmyselne konal tak, aby formálne naplnil znaky platobnej neschopnosti v zmysle § 3 ods. 2 ZKR.

55. Keďže odvolací súd neriešil konkrétnu otázku vymedzenú dovolateľkou v dovolaní a na jej riešení nezaložil svoje rozhodnutie, ani dovolací súd sa v dovolacom konaní nemohol zaoberať zisťovaním a posudzovaním otázky, neriešenej súdmi nižšej inštancie. Tak, ako je už vyššie konštatované, vyriešenie právnej otázky formulovanej dovolateľkou v dovolaní nebolo v posudzovanej veci rozhodné (kľúčové) pre rozhodnutie súdov nižšej inštancie. Prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje len na právne otázky, ktorých vyriešenie viedlo k záverom, uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

56. Vzhľadom na to, že právna otázka vymedzená dovolateľkou nezohľadňuje konkrétne okolnosti posudzovaného prípadu, ktoré však boli relevantné pre rozhodnutie odvolacieho súdu, dovolací súd dospel k záveru, že dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 v spojení s § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu totiž nezáviselo od vyriešenia dovolateľkou vymedzenej právnej otázky.

57. K dovolacej námietke ohľadom nesprávnej aplikácie vyhlášky č. 643/2005 Z. z. dovolací súd (pre úplnosť) uvádza, že odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) posudzoval platobnú neschopnosť dlžníka v zmysle § 3 ods. 2 ZKR, pričom pri výklade zákonnej definície platobnej neschopnosti fyzickej osoby len podporne poukázal aj na definíciu platobnej neschopnosti obsiahnutej v § 1 vyhlášky č. 643/2005 Z. z., ktorou sa v období rozhodovania o návrhu žalovaného na oddženie konkurzom ustanovovali podrobnosti o spôsobe určenia platobnej neschopnosti a predĺženia so záverom, že podstatou definície platobnej neschopnosti nie je to, či je dlžník schopný záväzok uhradiť v splátkach, ale či disponuje dostatkom finančného majetku, ktorými by záväzok mohol uhradiť. S týmto názorom súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd (viď odseky 42 a 44 jeho odôvodnenia), pričom tento právny názor je aj v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu, na ktorú už vyššie poukázal dovolací súd (4Obdo/37/2022 a 5Obdo/18/2022).

58. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd rozhodol tak, že dovolanie žalobkyne 1/ odmietol podľa § 447 písm. c) a písm. f) CSP.

59. V dovolacom konaní bol úspešný žalovaný, preto mu proti žalobkyňi 1/ vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

60. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.